

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษามโนทัศน์ของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวม
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามอายุ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และต่ำสุดได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามอายุของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกวุฒิการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกประสบการณ์ในสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลในครั้งนี้ผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นความสำคัญถึงการค้นพบในการศึกษาในครั้งนี้ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยกรอบแนวคิดและสมมุติฐานของการวิจัยดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และต่ำสุดได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา เพราะว่า ผู้บริหารต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบและมีเทคนิคเป็นผู้นำที่มีความสามารถ มีความรู้ และคุณสมบัติอันเหมาะสม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีศรัทธาต่องานและเพื่อนร่วมงานผลการวิจัยในความคิดเห็นของผู้บริหารซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภัทร์ ภูเจริญ (2547, หน้า 4-5) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความยากของการบริหารแบบไทยคือ จะเน้นเฉพาะเรื่องการวางแผนแต่ในขณะวางแผนก็มักจะไม่ตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ตลอดจนวิธีการวัดผลที่เป็นรูปธรรมและจากงานเขียนของ รุ่ง แก้วแดง (2544, หน้า 48-49) กล่าวว่า จากผลการศึกษาหลายครั้งนั้นพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ของไทย ไม่ได้ให้ความสำคัญกับงานด้านการนิเทศ ประเมินผลตรวจสอบ ในการพัฒนาการเรียนการสอนมากเท่าใดนัก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกี่ยวกับบทบาทด้านการประเมินผลตรวจสอบและบทบาทด้านการแก้ไขปรับปรุงยังมีการปฏิบัติไม่สม่ำเสมอขาดความสนใจในการติดตามงานและยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงวง แถลงศรี (2537, บทคัดย่อ) และสุรพงษ์ พูลสุวรรณ (2532, บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละแห่งนั้นอาจจะยังไม่มีข้อมูลที่เพียงพอ หรือขาดระบบสารสนเทศในด้านวิธีการประเมินผลตรวจสอบที่ดี หรือไม่ได้ให้ความสำคัญในการประเมินผลติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพราะไม่ตระหนักถึงความสำคัญในด้านนี้ จึงปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของตนเองมากกว่าการพิจารณาถึงความเหมาะสมหรือความสำคัญองงาน ซึ่งส่งผลทำให้ไม่มีข้อมูลอย่างเพียงพอ ในการที่จะดำเนินการแก้ไขปรับปรุง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามอายุ

พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเป็นไม่ไปตามสมมุติฐาน เพราะว่า ผู้บริหารจะมีอายุมากหรือน้อย ต่างเห็นความสำคัญ และส่งเสริมในการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยในความคิดเห็นของผู้บริหารซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรร สามสี (2545, บทคัดย่อ) และสมศักดิ์ ลาดี (2543, บทคัดย่อ) พบว่า ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมของโครงการมีความเหมาะสมรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ เช่น สภาพแวดล้อมของพื้นที่โครงการ นโยบายการดำเนินงาน การจัดสรรพื้นที่และแหล่งน้ำและการมีส่วนร่วมของชุมชนการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการดำเนิน โครงการตามแนวพระราชดำริ (เศรษฐกิจพอเพียง) จากบริบทดังกล่าวย่อมส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการดำเนินกิจกรรมเกษตร ตามแนวพระราชดำริ(เศรษฐกิจพอเพียง) ในสถานศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิรติวัฒน์ อักเส (2543, บทคัดย่อ) พบว่าปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์ของโรงเรียนอยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการทำการเกษตรและมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรได้ตลอดปี ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน ขยันเอาใจใส่งานในหน้าที่และเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ครูทุกคนเอาใจใส่งานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายและสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทุกประการ นักเรียนที่มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตนกรรมการโรงเรียนให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการพัฒนาโรงเรียนและในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนและประการสำคัญสถานศึกษาจะต้องแสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานทางราชการและหน่วยงานภาคเอกชน ทั้งทางด้านวิชาการและเงินทุนการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายการเรียนรู้การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การส่งเสริมการตลาด การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสร้างเสริม ชุมชน ให้เข้มแข็ง จากปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบดังกล่าวย่อมส่งผลต่อระดับการปฏิบัติในรายด้านเกี่ยวกับด้านการนำโครงการมาปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องในงานวิจัยของ พิษณุ ศีลรัชนี (2542, บทคัดย่อ) และจากรูปแบบการจัดกิจกรรมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถอธิบายได้ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การจัดกิจกรรมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ตามขั้นตอนที่ 1 ของการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจแบบพอเพียงอย่างเต็มรูปแบบ เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีดินและแหล่งน้ำเพียงพอจัดแบ่งเป็นที่ 4 ส่วน ตามหลักการโครงการพระราชดำริ (เศรษฐกิจพอเพียง) และมีพื้นที่ในการทำนา

รูปแบบที่ 2 การจัดกิจกรรมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงแบบผสมผสานตามสภาพของท้องถิ่นในรูปแบบสำหรับโรงเรียนที่ไม่มีพื้นที่ในการทำนา กิจกรรมสำคัญคือ การปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ มีการแบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน สำหรับปลูกพืชสวนครัว พืชสมุนไพร ไม้ดอกไม้ประดับ ไม่ผลยืนต้นและเลี้ยงสัตว์

รูปแบบที่ 3 การจัดกิจกรรมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงแบบเกษตรพื้นบ้าน ที่มุ่งเน้นความพอเพียง โดยใช้ปรัชญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นรูปแบบสำหรับโรงเรียนที่มีปราชญ์ชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในท้องถิ่นนั้น สิ่งที่แตกต่างกันจากรูปแบบที่ 1 และ 2 คือ การพึ่งแนวคิดของปราชญ์ชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกันในระดับผู้บริหาร 4 ฝ่าย
- 2) กำหนดเป็นนโยบายสำคัญเพื่อเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ
- 3) อบรมวิทยากรแกนนำ
- 4) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นในจังหวัดที่จัดกิจกรรมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแหล่งข้อมูล แหล่งเครือข่ายการเรียนรู้ (แหล่งสนับสนุนวิทยากร วัสดุ และงบประมาณ)
- 5) สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนในทุกๆ ด้าน เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืน
- 6) วางแผนการจัดกิจกรรมสัปดาห์วันเปิดตัวโครงการ และการจัดนิทรรศการ
- 7) นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างใกล้ชิด
- 8) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่ เพื่อเป็นแหล่งสนับสนุนการดำเนินงานรวมทั้งเป็นแหล่งการเรียนรู้ของนักเรียน
- 9) บูรณาการแนวคิดของโครงการเศรษฐกิจพอเพียง เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ รวมทั้งเป็นแหล่งการเรียนรู้ของนักเรียน
- 10) การจัดกิจกรรมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ควรจัดทั้งกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 11) กำหนดแผนการจัดกิจกรรมสัปดาห์วันเปิดตัวโครงการ และวางแผนระยะยาวตลอดปีการศึกษา (ให้นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน) เพื่อเตรียมการสำหรับการจัดนิทรรศการในวันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี)

12) รวบรวมข้อมูล หลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินงานตลอดปีการศึกษาเสนอและ ประชาสัมพันธ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542 อ้างถึงใน กิรติวัฒน์ อัครเส, 2543, หน้า 14-15)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเป็นไม่ไปตามสมมุติฐาน เพราะว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่งเสริมการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา โดยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 ด้าน ผลการวิจัยในความคิดเห็นของผู้บริหารซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานสภาพัฒนาการศึษา (2544, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า แนวพระราชดำริพัฒนาการจาก “ความพอเพียง” ในความหมายว่า พออยู่พอกิน พอควร มีความสุข ไปสู่ “พอมีพอกินเป็นขั้นที่หนึ่ง ขั้นต่อไปให้มีเกียรติยศขึ้นด้วยขาของตนเอง ขั้นที่สาม ให้นำนี้ถึงผู้อื่น “ปรากฏเป็นรูปธรรมใน ทฤษฎีใหม่ใน ขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ตามลำดับ จนบรรลุสัมฤทธิ์ผลเป็นเศรษฐกิจพอเพียงใน การปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ดังกล่าวนี้ ต้องอาศัยความสามัคคี ความร่วมมือ ความขยัน อดทน และความปรารถนาดีต่อกัน การปฏิบัติตามแนวพระราชดำริและตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นั้นจึงจะช่วยให้ประเทศเจริญได้และของ ชนวรรณ บัวขุนเณร (2550) กล่าวว่าบทบาทของผู้บริหาร มีผลต่อการพัฒนาองค์กรเป็นอย่างดี ถ้าผู้บริหารหรือผู้นำมีความสามารถและเป็นผู้นำที่ดี องค์กร นั้นๆ ก็จะประสบความสำเร็จดังนั้นการจะเป็นผู้บริหารหรือผู้นำที่ดีได้ จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและคุณสมบัติอันเหมาะสม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีศรัทธาต่องานและ เพื่อนร่วมงาน และของ เกษม วัฒนชัย (2550) ที่กล่าวว่า ข้าราชการครูเกิดความประทับใจเกิด ค่านิยมและเปิดเผยตัวเอง ไม่ทำตัวเป็นเกาะแก่งหรือชอบแยกตัวอยู่สัน โดษ แต่จะมีการกำหนด วิสัยทัศน์ ร่วมสนทนาปราศรัยร่วมกันทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ใน ขณะเดียวกันใช้เทคนิคการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ครูทุกคนควรเป็นแบบอย่างที่ดีมีเมตตา ให้เกียรตินักเรียนและสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน ภายในโรงเรียนให้มีความอบอุ่น มีความ สุข มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน และมีความเป็นกัลยาณมิตร ข้อเสนอแนะด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่นครปฐม เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในสถานศึกษา

พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเป็นไม่ไปตามสมมติฐาน เพราะว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน มุ่งมั่นให้กับการทำงาน โดย นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาบทบาทของผู้บริหาร ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติงาน และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ผลการวิจัยในความคิดเห็นของผู้บริหารซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ (2550) กล่าวว่า ในการปลูกฝังจิตสำนึกพอเพียงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนค่านิยมและความคิดของคนเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาคน ขณะนี้ ได้มีการนำเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมถึงระดับอาชีวศึกษาและการศึกษานอกโรงเรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติฝึกฝนให้เด็กและเยาวชนคิดวิเคราะห์เป็นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างค่านิยมในการทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และกำลังมีการทดลองนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาด้วย ความพยายามดังกล่าวจะได้ผลต่อเมื่อครูและผู้บริหารโรงเรียนเห็นคุณค่ามีความศึกษาและมีแรงจูงใจในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับของ นิคม เกตุวงศ์ (2550) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูสามารถสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในห้องเรียนและการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน บทบาทผู้บริหารในด้านการประชาสัมพันธ์ให้คณะ นักเรียน มีความตระหนักและเข้าใจในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง บทบาทผู้บริหารด้านการกำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษา ในการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการเรียนรู้ บทบาทผู้บริหารด้านการประชุมคณะครูเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา บทบาทผู้บริหารด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ไว้ชัดเจนอยู่ในระดับมาก บทบาทของผู้บริหารด้านการเชิญวิทยากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้ บทบาทผู้บริหาร ด้านการจัดหาเอกสาร คู่มือ เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับของ สนั่น สุขเหลือ (2550) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาบทบาทด้านการวางแผนจัดการการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในทุกรายวิชา เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับของ สมศักดิ์ ลาดี (2550) พบว่า การวางแผนงานวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” แต่มีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับ “น้อย” ส่วนด้านการหาแหล่ง

งบประมาณสนับสนุนโครงการ การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับ “ปานกลาง” โรงเรียนต้องการให้มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครู มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงการได้รับงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอและผู้ปกครองเห็นความสำคัญและสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะจากค่าที่ต่ำสุดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ดังนี้

1.1 ผู้บริหารควร มีการใช้หลักความพอประมาณในการจัดกิจกรรมตามโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสม่ำเสมอทั้งในการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาไปด้วย

1.2 ผู้บริหารควรมีการใช้หลักความมีเหตุผลในการวางแผนและจัดเตรียมแผนการสอนสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้อย่างชัดเจน และนำไปใช้เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ผู้บริหารควรมีการใช้หลักความพอประมาณในการบริหาร มีการจัดกิจกรรมโครงการที่เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อให้ผลของกิจกรรมมีความยั่งยืนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.4 ผู้บริหารควรใช้เงื่อนไขความรู้บริหารมีนโยบายจัดให้มีการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยใช้ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาการเรียนการสอนให้กับบุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาระหว่างบทบาทของผู้บริหารในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปนั้นควรทำการศึกษา ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับสาระต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ควรมีแนวทางการนำเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการกับแผนการจัดการเรียนของผู้เรียน

2.3 ผู้บริหารควรสนับสนุนบุคลากรทำการวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเรียนการสอน

2.4 ผู้บริหารควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารในการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาต่อไป